

TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA (TK) – INFORMACJA DLA PACJENTA

Tomografia komputerowa (TK) to nowoczesna technika badania radiologicznego wykonywanego za pomocą urządzenia, które emituje promieniowanie rentgenowskie, które jest nieobojętne dla organizmu. Dlatego nie powinno się wykonywać badań tomografii komputerowej u kobiet w ciąży, a u pozostałych pacjentów tylko, gdy jest to niezbędne w procesie diagnozowania lub leczenia.

Wykonywanie badań w Prac. TK SP ZOZ w Leżajsku podlega ograniczeniom technicznym związanych z granicznym udźwigniem stołu wynoszącym 200 kg i średnicą gantry 70 cm.

CO NALEŻY PRZYNIEŚĆ NA BADANIE

- Dokument tożsamości ze zdjęciem,
- Skierowania na badanie,
- Wypełnioną ankietę o stanie zdrowia oraz podpisaną informację dla pacjenta na temat badania,
- Komplet posiadanej dokumentacji medycznej z wynikami dotychczasowych badań, w tym płyty CD, opisy badań, klisze, wypisy ze szpitala,
- Wyniki badania krwi: poziomu kreatyniny i eGFR oraz TSH, które są niezbędne w przypadku badań wymagających podania środka kontrastowego – wyniki są ważne miesiąc,
- Butelkę wody niegazowanej (1litr), w przypadku badania jamy brzusznej i miednicy.

PRZYGOTOWANIE

W dniu poprzedzającym badanie wskazane jest wypicie większej ilości płynów w celu nawodnienia organizmu.

Do badań z zastosowaniem środka kontrastowego pacjent zgłasza się na czczo (minimum 5 godzin od ostatniego posiłku). Podczas badań TK, w celu uzyskania wyraźnego obrazu badanego obszaru często podaje się środek kontrastowy, głównie dożylnie, a w przypadku badania jamy brzusznej i miednicy (w zależności od wskazań medycznych) również doustnie lub doodbytniczo, za pomocą tzw. wlewki.

Przed rozpoczęciem badania pielęgniarka zakłada wenflon, który usuwany jest po upływie pół godziny po badaniu, aby zapewnić szybką możliwość podania leku.

Podczas badania jamy brzusznej pacjent przez godzinę pije przyniesioną wcześniej ze sobą wodę, bądź wodę z kontrastem, w zależności od wskazań medycznych. Z czasem rozpoczęcia picia wody/kontrastu pacjent nie może oddawać moczu do czasu przeprowadzenia badania, dlatego najlepiej jest opróżnić pęcherz jeszcze przez zgłoszeniem się do pracowni.

BADANIE

Aby wykonać odpowiedniej jakości badanie, pacjent powinien stosować się do poleceń osób je wykonujących. Najważniejsze aby leżał w bezruchu, a kiedy zostanie o to poproszony - wstrzymał oddech. W czasie badania pacjent leży na specjalnym stole, który się przesuwają do wnętrza aparatu. W tym czasie wokół niego obraca się lampa rentgenowska emitując promieniowanie rentgenowskie.

Badanie jest bezbolesne i trwa od kilku do kilkunastu minut w zależności od okolicy i ilości faz badania.

PO BADANIU

Po badaniu z podaniem jodowego środka kontrastowego pacjent dla bezpieczeństwa pozostaje przez pół godziny na terenie pracowni. Jeśli nie wystąpią działania niepożądane, pacjent może opuścić teren placówki.

Po badaniu kontrastowym wskazane jest wypicie większej ilości płynów w celu sprawnego wydalania środka kontrastowego z organizmu.

ISTOTNYM PRZECIWWSKAZANIEM DO BADAŃ TK JEST:

- ciąża (względne)
- do badania z podaniem środka kontrastowego także:**
- nadczynność tarczycy
 - niewydolność nerek
 - przebyta nadwrażliwość na środek cieniujący

ŚRODKI KONTRASTOWE STOSOWANE W BADANIU TK

W większości badań TK konieczne jest dożylnie podanie środka kontrastującego. Aktualnie stosuje się nowoczesne jodowe, niejonowe środki kontrastujące, cechujące się niskim ryzykiem wystąpienia objawów niepożądanych. Jak każdy lek, dożylnie podany środek kontrastowy może jednak powodować działania niepożądane, chociaż nie u każdego one wystąpią. Działania te – jeżeli wystąpią - zwykle są przejściowe i mają niewielkie nasilenie, jednak opisywano również reakcje o ciężkim lub zagrażającym życiu przebiegu.

Większość reakcji ubocznych występuje w ciągu pierwszej godziny od podania, jednak niekiedy dochodzi do reakcji opóźnionych (po kilku godzinach lub kilku dniach od podania).

Do późnych reakcji na środek kontrastowy należą: reakcje skórne, reakcje ogólnoustrojowe, a do bardzo późnych- nadczynność tarczycy.

Jeśli któreś z tych reakcji wystąpią, należy powiadomić lekarza lub personel pracowni diagnostycznej.

Klasyfikacja wczesnych działań niepożądanych po podaniu jodowych środków kontrastowych

lekkie	umiarkowane	ciężkie
nudności wymioty pokrzywka świąd skóry chrypka kaszel kichanie obfite pocenie się uczucie ciepła	omdlenie ciężkie wymioty rozległa pokrzywka obrzęk twarzy obrzęk krtani skurcz oskrzeli	drgawki obrzęk płuc wstrząs zatrzymanie oddechu zatrzymanie krążenia